

VERKONDIGING op 10 april 2016, de derde zondag van Pasen, in de Kerk van Onze Lieve Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans te Amsterdam

door pastor Pierre Valkering

Gelezen: uit het boek der Handelingen van de Apostelen (5,27b-32.40b-41), Psalm 30 (ged.), het boek der Openbaring van Johannes (5,11-14) en uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes (21,1-19).

Zeer ontevreden, dierbare gasten en parochianen, zeer ontevreden was één van ons over de viering van Eerste Paasdag hier in onze kerk - en dan speciaal wat betreft mijn aandeel daarin. "Een aanfluiting" vond de persoon in kwestie verschillende aspecten van mijn spreken en doen. De door mij gehouden verkondiging was "geen paaspreek" zo werd geoordeeld.

Tja...

Voor degenen die er niet bij waren of het zich niet meer herinneren: Ik heb in het kader van die verkondiging op Eerste Paasdag gesproken over een door haar man verlaten vrouw. Ik zag in haar situatie een overeenkomst met die van Maria Magdalena, vriendin van Jezus, die óók door Hem verlaten was - zij het om een heel andere reden uiteraard. Want Jezus werd vermoord en de man van de vrouw over wie ik sprak 'had een ander', maar toch... Beide vrouwen, zowel Maria Magdalena als de vrouw in het huidige Amsterdam, beiden voelden zij zich beroofd, in de steek gelaten en intens verdrietig. Dat was voor mij het punt van overeenkomst. Maar degene van wie ik die zeer kritische feed-back, zo mag ik wel zeggen, mocht ontvangen, die zag dat niet zitten: "Die relatie van die vrouw die jij goed kent, heeft niks te maken met de verrijzenis van Jezus" merkte deze op. Zelf had ik toch nóg een verband gezien, want zoals Maria Magdalena na Jezus' dood opnieuw door Hem, door Jézus werd aangesproken, zo voelt die vrouw die ik ken zich nog altijd aangesproken door haar goede vader die een paar jaar terug overleed. Haar Vader en De Vader, die van Jezus en van ons allen, ze zijn voor deze vrouw met elkaar vergroeid geraakt. Beide vrouwen, Maria Magdalena en zij, ervaren dus contact 'voorbij de dood' - óver de grens van de dood heen. Mij persoonlijk, zo moet ik zeggen, hélp't zo'n verhaal van iemand die nú leeft om misschien een beetje beter te begrijpen waar het in de bíjbel om gaat, óók waar het de verrijzenis van Christus betreft.

Het moge echter duidelijk zijn, dierbare gasten en parochianen, dat dit niet heeft gegolden voor de persoon die mij die ongezouten kritiek gaf, ja die mij onder uit de zak gaf. Die persoon had hier op Eerste Paasdag bepaald geen verrijzenis-ervaring gehad, maar was er alleen maar opstandig van geworden.

Ik was de persoon in kwestie echter oprecht erkentelijk dat die mij, wiens schuld het allemaal was in diens beleving, dat deze mij hiervan rechtstreeks zélf op de hoogte stelde. Want dat maakt het mogelijk om erover na te denken en er verder over te communiceren, ook in het kader van de verkondiging, want wie weet hadden wel meer mensen onder u op die Eerste Paasdag een vergelijkbare beleving. Misschien heb ik voor méérderen onder u toen de plank wel volledig misgeslagen...

Gelukkig is er bij God, in de kerk en hopelijk ook bij de mensen altijd een herkansing. Opnieuw zijn wij hier in het licht van Pasen bijeen. En, zo vraag ik mij dan nu af: Wát heeft mijn preek-criticus op Eerste Paasdag níet gehoord wat deze wel absoluut noodzakelijk vindt óm te horen in verband met Pasen? De persoon in kwestie schreef: "Volgens de evangelist "zei de engel tegen de vrouwen: 'Jullie hoeven niet bang te zijn. Ik weet dat jullie op zoek zijn naar Jezus. Hij is niet in het graf. Want Hij is opgestaan uit de dood, zoals Hij gezegd heeft."

Inderdaad is dat de paasboodschap.

En kunnen en moeten we er mee volstaan, dierbare gasten en parochianen; moeten we er mee volstaan om die boodschap maar gewoon te laten voor wat ze is, die maar zo letterlijk mogelijk nemen, er verder geen vragen bij stellen en niet proberen om in die boodschap dieper door te dringen? Jezus was dood en nu leeft Hij weer. Zo simpel is dat. Punt uit.

Ja... dat zou natuurlijk kunnen. Maar ik ben bang: veel mensen zijn daar toch niet tevreden mee en die zitten zo toch niet in elkaar. Veel mensen hebben wél allerlei vragen bij die paasboodschap en willen die vragen denk ik wél gesteld hebben en erover mijmeren, mediteren en spreken. In elk geval geldt dat voor mij. Een dode die terugkomt, dat is toch onbestaanbaar! Dat kan toch niet! En als het voor en met Jezus wél zou kunnen, waarom dan niet voor mijn lieve vader en voor mijzelf als het zover is? Wat is precies de aard van dat terugkomen van Jezus? Hoe absoluut is eigenlijk de grens tussen leven en dood en tussen dood en leven? Als Jezus dan verrezen is, waar is Hij dan nu? En is Hij daar alleen? En maakt Hij in deze tijd ook nog contact met mensen? Is er communicatie mogelijk tussen deze en gene zijde van de dood? Ja, dat zijn zo van die vragen die bij ons op kunnen komen als wij werkelijk stilstaan bij wat we in de paasevangeliën te horen krijgen.

Zo ook vandaag. Net als op de Eerste Paasdag¹ hoorden wij een tekst, een lange tekst, uit het Johannes-evangelie. "Toen het reeds morgen begon te worden stond Jezus aan het strand, maar de leerlingen *wisten niet dat het Jezus was.*" Wonderlijk dat laatste en: precies zoals op paasmorgen met Maria Magdalena. Ook zij zag Jezus. Maar ook zij herkende Hem aanvankelijk niet. Ze dacht dat het de tuinman was, zo staat er. Blijkbaar zag Jezus er dus anders uit dan voorheen. Hij leek een vreemde. Ze herkende Hem blijkbaar niet aan Zijn gezicht en gestalte. Zó ook hier aan de oever van het meer. Ongeveer honderd meter van de kant zitten de leerlingen met z'n zevenen in de boot. Ze zijn gefrustreerd en gedeprimeerd, want ze hebben niets gevangen.

Is het dáárom dat ze Jezus niet herkennen: vanwege hun eigen gemoedsgesteldheid? Dat zou natuurlijk kunnen. Zien en geloven is denk ik gemakkelijker voor wie zich zonnig, opgeruimd en opgewekt voelt, dán voor wie somber, lusteloos en knorrig is. 'Ópgewekt': het woord zegt het eigenlijk al. Dat is al bijna: opgestáán. Jezus roept, van enige afstand dus, de leerlingen toe. Hij stelt ze een vraag: "Vrienden, hebben jullie soms wat vis?" Die vraag klinkt vriendelijk, bescheiden én opgewekt. En vervolgens, na het "nee" van de leerlingen, geeft Jezus een aanwijzing: "Werpt het net uit, rechts van de boot, daar zult ge wel iets vangen". En dan is er opeens overvloed. En dán herkent "de leerling van wie Jezus veel hield" in die vreemde op het strand de Heer. Hij herkent Hem, nog niet eens door Zijn stem, maar door het effect van Zijn woorden, door die overvloed.

Ik denk: wat we daar horen en zien gebeuren, dat is ook erg belangrijk voor ons. Als wijzelf in ons leven te maken hebben met mislukking, met schaarste en schraalheid en met alle weinig vrolijk stemmende gevolgen van dien, dan is het zaak om je door Jezus' woorden vandaag ook persoonlijk te laten aanspreken. Hij heeft het tegen jóu. Hij heeft het óók tegen jou: Wanhoop niet. Geef de moed niet op. Geef de mensen niet op. Geef jezelf niet op. Geef elkaar niet op. Probeer het, aangemoedigd door Jezus, gewoon nog eens opnieuw. Gun jezelf en de anderen een nieuwe kans. En dan zul je eens zien...

Wonderlijk gegeven: als de leerlingen aan land zijn gekomen, dan blijkt daar al een houtskoolvuur te zijn aangelegd, mét vis en brood er op. Waar Jezus naar had gevraagd, wat Hij van Zijn leerlingen, van ons dus ook, wilde en wil hebben, dat was en dat is reeds aanwezig. En dan vraagt Hij toch nog wat van die vers gevangen vis! Zo komen dus het onze en het Zijne bij elkaar in dat eerste paasontbijt op het strand. "Gij deelt ons mens-zijn en neemt ons op in uw goddelijk leven" bidden wij altijd bij de gavenbereiding tijdens de viering van de eucharistie. En ik denk: dat heeft ermee te maken - met wat we horen en zien dat daar op dat strand gebeurt. God en mens komen samen en bekrachtigen elkáár. Zonder God, zonder

---

¹ Joh. 20, 1-18.

geloof in God, dat wil zeggen: zonder geloof in Jézus voor ons - ben je gemankeerd, ben je geamputeerd, ben je maar half mens, doe je het leven tekort en begrijp je het maar half. Om het leven in z'n volheid en overvloed te kunnen ervaren is geloof, is God, is Jezus nódig. "Komt ontbijten" zegt Hij. En dan komt er bij Johannes weer zo'n eigenaardig iets, een vreemde zin: "Wetend dat het de Heer was durfde geen van de leerlingen Hem te vragen: 'Wie zijt Gij?'" Ja wat is dát? zou je zeggen. Het moet toch van tweeën één zijn: Ófwel je weet wie iemand is en dan hoef je het hem of haar ook niet meer te vragen wie hij of zij is. Ófwel je weet het niet en dan vraag je het gewoon. En waarom zou je dat niet durven? Vanwaar die schroom bij de leerlingen? Het is toch Jezus, hun vriend? Of is Hij het toch niet? Zoals gezegd, veelgeliefden: eigenaardig.

Of je kunt ook zeggen: mysterieus. Jezus' verschijning en aanwezigheid voor en na Pasen, dat is blijkbaar toch geen kwestie van 1 staat tot 1 en *is* 1. Ik denk: De buitenkant van de verrezen gedaante van Jezus is misschien anders. Hij ziet er anders uit. En Hij klinkt ook anders. Verschijning en stem van de verrezen Jezus zijn niet zonder meer herkenbaar als die van Jezus zoals Hij was vóór Zijn dood. Maar Zijn binnenkant is dezelfde gebleven. Het hart is hetzelfde. De liefde die Hem en ons bindt, díe is dezelfde gebleven. Het is vanwege die liefde dat de geliefde leerling Jezus herkent. En het is op het punt van de liefde dat Jezus Petrus ondervraagt: "Heb je me lief, meer dan de anderen hier?". Provocerend dat laatste! - "meer dan de anderen hier". Petrus, en wij, worden door Jezus qua liefde werkelijk uitgedaagd... Hoe groot, hoe sterk is jouw liefde? Als je werkelijk van mij houdt, dan vertrouw ik je alles en iedereen met een gerust hart toe.

Hebben wij iets aan deze uitpluizerij van en beschouwing over deze bijbeltekst veelgeliefden? Ik hoop het eerlijk gezegd toch wel. De liefde blijft. Gods liefde blijft. Dus Jezus blijft. Die liefde, Hijzelf, gaat door de dood heen. Die liefde in Hem en de Zijne in ons, die is beslissend, daar hangt alles vanaf.

Gisteren hoorden wij in de lezingdienst, dat is het eerste zogenaamde 'officie' waarmee het dagelijks gebed van de kerk begint en dat in elk geval de priesters en de diakens geacht worden te bidden; in die lezingdienst hoorden wij een tekst van John Henry kardinaal Newman (1801-1890), de grote bekeerling tot het katholicisme in het Victoriaanse Engeland. Graag citeer ik tot besluit van deze verkondiging een klein stukje van de bewuste tekst. Newman schrijft: "Degenen die Christus in zich dragen, kan geen kwaad overkomen. Beproeving of bekoring, tijd van overvloed, leed, zwaar verlies, zorgen, verdriet, de honende opmerkingen van de vijand, het verlies van wereldse goederen, niets kan 'ons scheiden van de liefde Gods, die is in Christus Jezus onze Heer'.²" Einde citaat.³

Een mooie tekst veelgeliefden. Maar geen vrijblijvende tekst. Want deze confronteert ons met vragen als: Draag jij Christus in je? En: ervaar jij die liefde Gods die is in Christus Jezus onze Heer? En: kun jij in en vanuit die liefde naar mensen kijken - mensen die misschien heel anders in elkaar zitten en voelen en denken en opereren als jijzelf zoals bijvoorbeeld de preek-bekritiseerder en ikzelf? Kunnen we, heel concreet, toch gewoon een beetje of liefst een beetje veel van elkaar blijven houden, ondanks al onze verschillen? Ik hoop het. God, de verrezen Jezus, sta ons erin bij. Amen.

---

² Citaat uit Paulus brief aan de Romeinen (8, 39).

³ 'Uit een preek van John Henry kardinaal Newman (+1890)', in: Getijdenboek. Lectionarium. Paastijd. Deel 3 - jaar II, p. 49.